

ARABIN İNTİKAMI

Administrator tarafından yazıldı
Pazar, 01 Temmuz 2012 15:05 -

ARABIN İNTİKAMI

Shakespeare'in ünlü trajedisi Othello'yu duymuşsunuzdur sanırım. Duymamışsanız ben çok kısaca özetleyeyim: Othello, 1506 yılında Kıbrıs'ta valilik yapmış, Magosa'daki kalesinde oturmuş bir Venediklidir. Sayın vali Othello, dünyalar güzeli Desdemona ile evlidir. Ama hizmetkârı hain İago, valinin aklını türlü yalanlarla bulandırıp, güzel karısı Desdemona'nın ona ihanet ettiğine inandırır. Bunun üzerine Othello sinir krizine girer ve karısını öldürür. Daha sonra İago'nun karısı Emilia, gerçeği anlatıp, her şeyin İago'nun komplosu olduğunu ortaya çıkarır. Bu sefer de İago, karısı Emilia'yı öldürür. Vali Othello ise intihar eder. Dünyanın en ünlü kıskançlık hikâyesidir bu?

Cumhuriyetle birlikte sıkı bir batılılaşma politikası başlayınca, sadece fes yerine şapka takarak, Arap hurufatı yerine Latin alfabesi kullanarak bu işin maya tutmayacağı anlaşıldı. Hatta radyolardan Türk musikisi yerine klasik batı müziği çalınması buyruldu. Opera ve tiyatrodaki gibi batılı sanat enstrümanlarında da batının ruh ikliminin eserleri sahnelenerek yeni Türk ulusunun batının kültürel inceliğine ve zevkine aşına olunması beklendi. İşte hızlandırılmış batılılaşma programı doğaldır ki varoluşun temel yasalarına ters düştüğünden trajikomik sahneler de ortaya çıktı. Örneğin Shakespeare'in ünlü trajedisi Othello'yu Anadolu insanına benimsetmek için yine bir şark kurnazlığı yöntemi kullanıldı. Oyunun kahramanı Othello zenci diye betimlendiğinden, oyun Anadolu turnelerinde yıllar boyu 'Arabın İntikamı' adıyla oynatıldı.

Gelelim günümüze ve konumuza. 'Arap Baharı' başlayalı uzun zaman oldu. Malum süreç Kasım 2010'da Tunuslu Muhammed Buazizi'nin protesto için kendisini yakmasıyla başladı. Sonra olanlar oldu. Tunus, Mısır, Libya, Yemen, Suriye ve hatta herkes (yani batı dünyası) -ABD'nin sıkı müttefiki kraliyet ailesine karşı ayaklanıldığı için- görmezden gelse de Bahreyn? Bu süreç sırasında televizyonlar özgürlük havarisi yorumculardan geçilmiyordu. Herkes oryantalist tezlerin nasıl çöktüğünü keyifle anlatırken, solcular halkın gücünden, liberaller özgürlüğün büyüleyici etkisinden, İslamcılar ise Müslüman hakların kıyamından bahsediyordu. Hele hele 'yahu iyi de bu ayaklanmaları bütün batı destekliyor bunda bir iş olmasın??' diye soranları da ulusalcı ve diktatör yandaşı olmakla hemen susturuveriyorlardı. Merak ediyorum şimdi nerede tüm bu yorumcular? Arap iklimi zor bir iklimdir. Aristo'nun doğrusal mantığının bu coğrafyada çölün kumlarına batması çok sıradan bir olaydır. Bu nedenle bu yazıda ben de sizi biraz zamanın gerisine götürerek ilginç bir noktaya dikkat çekmeye çalışacağım.

20. yy. başları. Kuzey Afrika'yı hariç tutarsak Arap coğrafyasının çoğuna Osmanlı hakim. Osmanlı tahakkümünden (!) bunalmış batı destekli Arap aydınları, milliyetçi söylemlerle kitleleri Türklere karşı ayaklandırmaya çalışıyorlar. Fakat etkileri sınırlı, Zira coğrafyanın ezici çoğunluğu hala aşiretler halinde yaşıyor. Bu sırada devreye İngiliz istihbaratı giriyor ve hep adını duyduğunuz Lawrence ve ona benzer istihbaratçıların telkinleri ile Arap aşiretlerini bir kısmını bu özgürlükçü (!) ayaklanmaya katıp Osmanlı'yı bu coğrafyadan sürüyorlar. Böylece Arap ulusu zorba (!) Osmanlı rejiminden intikamını alıyor. Sakın ifadeler zorunuza gitmesin daha ağır şeyler söylüyorlar ama ben burada sözü uzatmamak için daha galiz ve çirkin ifadeleri uzatmadım. Neyse, Atlas okyanusundan Basra körfezine kadar bir ve bütün Arap hilafetine bir adım kalmışken, Osmanlı'nın coğrafyadan sürülmesinin ardından İngiltere ve Fransa devrimin canına okuyorlar. Arap ikliminin bir kısmı doğrudan ?manda? adı altında İngiltere ve Fransa tarafından yönetilirken, diğer kısmında da yapay sınırlarla çevrili ve batının dekorunu kurduğu emirlikler ve krallıklara dönüşüyor. Böylece 1916 Arap Baharı'nın aslında kış güneşi olduğu anlaşılıyor.

Ama özlenen bahar 20.yy'ın ortalarında gelir. 1952'de Mısır'da Hür subaylar darbesinin yapılması ve ardından 1956'da otuz sekiz yaşında genç bir subay olan -Arapların beklenen kurtarıcısı ? Cemal Abdunnasır'ın devlet başkanı olmasıyla Arap ikliminde yeni bir bahar umudu yükselir. Artık sömürgeciliğin uzantılarına ve köhnemiş monarşilere karşı ordu destekli bir Arap sosyalizmi rüzgârı eser. Hem ulusal, hem ilerici hem de anti- emperyalist bu bahar aslında pekâlâ antikçağ Ortadoğu'sunun Nabukadnezarlarının, Asurnasirpallerinin partili hali olan devlet despotizmidir. Hadi olmadı basbayağı Bonapartizm? Hem batıya yumruk sallayıp hem de yine batıdan medet arayan bu ulusalçı heyula, boyunun ölçüsünü ise İsrail ile girdiği savaşlarda alır. İçeride de devirdikleri krallara rahmet okutucu bir ?tek adamlık? başlayınca, bu rejimler birden kitle desteğini yitiriverirler. Ama soğuk savaş günlerinin politik tahtıravallisinde, batıya karşı SSCB tarafına oturarak günümüze dek ayakta kalabildiler. Sonunda anlaşılır ki bu bahar da yalancı bir baharmış.

Sene 2012. Yine bir Arap baharı. Bu kez Arap sosyalizminin kaleleri birer birer düşmekte. İslamcısından solcusuna ve oradan liberaline tüm televizyon yorumcuları ve köşe yazarları ?özgürlük? sloganları ile bu ayaklanmaları kutsuyor. Oysa azıcık sosyoloji okumuş herkes ?çöl +aşiret kültürü+sömürgeci batı desteği = demokrasi? formülünün tutmayacağını bilir. Bunu ayaklanmanın hummalı özgürlük nöbetinde kimseye anlatamıyordum ama şimdi tablo netleşti. Söylenen sözler daha bir somutlaştı. Şimdi ortada kalanlar; birbirleriyle savaşan aşiretler, mezhep savaşları, birbirlerini ve sivil halkı öldüren denetimsiz milis çeteleri ve petrolü pervasızca sömüren batılı şirketlerdir. Sosyolojiye dudak büken bu özgürlük havarisi bilirkişiler diktatörlere yuh çekerken hiç ama hiç Körfez diyarının emirlerinin ve sultanlarının bahsini etmezken oradaki halkların demokrasiye olan gereksinmesinden de söz etmediler. Yani, iktidarı darbeyle alıp tek adam olunca kötü, babadan miras alıp tek adam olunca sorun yok! Artık beliren tablo azıcık mürekkep yalamış birinin bile anlayabileceği kıvamdadır. Kısaca: 1911'de Osmanlı'yı Trablusgarp'tan kim attıysa 2011'de Albay Kaddafi'yi Libya'da o linç ettirdi. 2011'de Kaddafi için söylenenlerin hepsi 1911'de Osmanlı için söylenirdi. Şimdi arkamıza

ARABIN İNTİKAMI

Administrator tarafından yazıldı
Pazar, 01 Temmuz 2012 15:05 -

yaslanıp batı tarafından tekrar tekrar bize izletilen bu tiyatronun adını söyleyelim: ?Arabın İntikamı? Tabi yerseniz?

Koray ŞERBETÇİ